

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Obec Starý Hrádok

OBSAH

Úvod

Vízia obce

Účel a metodika spracovania PHSR obce

Východiskové dokumenty a zdroje informácií

ANALYTICKÁ ČASŤ – audit zdrojov

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

1. 1 Geografická charakteristika

1. 2 Historický vývoj obce

1. 2. 1 Kultúrno-historický potenciál obce

1. 2. 2 Heraldické znaky obce

1. 3 Klimatické a geologické podmienky

1. 3. 1 Klimatické podmienky

1. 3. 2 Geologické podmienky

2 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A ŠTRUKTÚRA OBCE, ĽUDSKÝ POTENCIÁL A BÝVANIE

2. 1 Vývoj počtu obyvateľstva a domov a bytov obce, vybavenosť bytového a domového fondu

2. 2 Pohyby obyvateľstva – prírastky a úbytky, veková štruktúra, vierovyznanie

2. 3 Ľudský potenciál

2. 3. 1 Ekonomická aktivita obyvateľstva

2. 3. 2 Zamestnanosť a nezamestnanosť v obci

2. 3. 3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

3 ANALÝZA HOSPODÁRSTVA A INFRAŠTRUKTÚRY

3. 1 Organizačná štatistika a vlastnícke vzťahy

3. 2 Priemysel – podnikateľskej sféry a aktivít

3. 3 Analýza technickej infraštruktúry

3. 3. 1 Doprava do obce

3. 3. 2 Telekomunikácie

- 3. 3. 3 Elektrifikácia
- 3. 3. 4 Vodovod
- 3. 3. 5 Kanalizácia
- 3. 4 Ostatná vybavenosť obce

- 4 ANALÝZA TERCIÁLNEJ SFÉRY
- 4. 1 Obchod a služby v obci

- 5 ANALÝZA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

- 6 VEREJNO-PROSPEŠNÉ INŠTITÚCIE
- 6. 1 Združenia pôsobiace v obci
- 6. 2 Cirkvi na území obce

- 7. HOSPODÁRENIE A FINANČNÁ SÚSTAVA OBCE
- 7. 1 Charakteristika vývoja ekonomiky obce v predchádzajúcich šiestich rokoch
- 7. 2 Rozpočet obce v rámci viacročného rozpočtovania
- 7. 2. 1 Inštitúcie v správe obce

- 8. DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM

- 9. ANALÝZA PROBLÉMOV
- 9. 1 SWOT analýza obce Starý Hrádok – zhrnutie analýzy problémov
- 9. 1. 1 Územie
- 9. 1. 2 Ľudské zdroje
- 9. 1. 3 Ekonomika a podnikateľské prostredie, zamestnanosť
- 9. 1. 4 Technická infraštruktúra
- 9. 1. 5 Životné prostredie
- 9. 2 Kúrové disparity a hlavné faktory rozvoja

STRATEGICKÁ AS - stratégia rozvoja obce Starý Hrádok

1. Vízia obce
2. Strategický cieľ obce Starý Hrádok
3. Špecifické oblasti rozvoja obce Starý Hrádok
4. Akčný a finančný plán obce
 - 4.1 Rozpracovanie opatrení pod a metodiky – v závislosti od lenenia opatrení
 - 4.2 Tabuľky špecifických cieľov – na základe akčných plánov
 - 4.3 Plán financovania opatrení pod a jednotlivých rokov

IMPLEMENTAČNÁ AS

1. Zabezpečenie PHSR
 - 1.1 Finančné zabezpečenie PHSR – spôsoby financovania PHSR
 - 1.2 Personálne zabezpečenie PHSR – vytvorenie koordinačných skupín zabezpečujúcich realizáciu plánov z PHSR v budúcnosti
2. Monitorovanie, vyhodnotenie a modifikácia PHSR
3. Opatrenia a aktivity
 - 3.1 Podpora propagácie a prezentácie územia
4. Skvalitnenie a dobudovanie infraštruktúry v obci
 - 4.1 Vybudovanie a rekonštrukcia technickej a environmentálnej infraštruktúry
 - 4.2 Rozvoj sociálnej infraštruktúry, vybavenosti a služieb
5. Akčný plán
6. Zoznam použitej literatúry

Úvod

Plánovanie miestneho rozvoja je nevyhnutným prvkom systematického riadenia rozvoja, ktorý lokalite umožní lepšie sa vyrovnávať s prebiehajúcimi zmenami vonkajšieho prostredia, využiť komparatívne výhody a potlačiť existujúce nevýhody pre trvalý rast hospodárskeho a sociálneho potenciálu a zlepšiť životnú úroveň obyvateľov. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je tak základným kameňom programu rozvoja regiónu založenom na prístupe "zdola - hore" a princípe partnerstva na obdobie 5 až 7 rokov. Jeho hlavným cieľom je vytvorenie rozvojovej stratégie na lokálnej úrovni obce/mikroregiónu ako súčasti plánovacích a programovacích inštrumentov, ktoré vedú k integrovaniu záujmov, zámerov a zdrojov všetkých tých, ktorí na danom území žijú alebo vyvíjajú akúkoľvek inštitúciu. Je hlavným nástrojom pre inštitúcie usmerovania a koordinácie konkrétnych projektov.

Cieľom vypracovania plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Starý Hrádok bola príprava a spracovanie rozvojových stratégií a cieľov obce pre následnú realizáciu a hodnotenie úspešnosti budúcich projektov rozvoja. Vytvorenie rozvojovej stratégie na lokálnej úrovni obce, regiónu je súčasťou plánovacích a programovacích inštrumentov, ktoré vedú k integrovaniu záujmov, zámerov a zdrojov všetkých, ktorí na danom území žijú alebo vyvíjajú akúkoľvek inštitúciu. Je hlavným nástrojom pre inštitúcie usmerovania a koordinácie konkrétnych projektov ako aj nadstavbou ich prípravy.

PHSR obce Starý Hrádok je strednodobým rozvojovým dokumentom, ktorý analyzuje a zhodnotí úroveň rozvoja územia a jej súčasti, poukazuje na hlavné zámery a ciele obce v oblasti regionálneho rozvoja. Zaoberá sa otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja.

Účel vypracovania PHSR obce:

1. PHSR je strednodobý programový dokument, spracovaný v zmysle Zákona č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý ukladá obciam povinnosť vypracovať dokument definujúci základné úlohy a rozvojové potreby obce.
2. Program je nástrojom k naplneniu rozvojových zámerov a priorít obce, ako aj potrieb jej obyvateľov.
3. Tento dokument je nevyhnutnou súčasťou projektov uchádzajúcich sa o získanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, ako potvrdenie súladu projektu s rozvojovými potrebami obce a s regionálnymi rozvojovými stratégiami.

Súlad PHSR s dokumentami na národnej a regionálnej úrovni.

PHSR obce Starý Hrádok je súčasťou sústavy základných strategických dokumentov podpory regionálneho rozvoja v SR. Je to základný strednodobý dokument, prostredníctvom ktorého sa

implementuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni. Nadväzuje na príslušné strategické dokumenty a programové dokumenty podpory regionálnej úrovne.

Na národnej úrovni ide predovšetkým o Národný strategický referenčný rámec (NSRR) a Program rozvoja vidieka SR (PRV SR). PHSR obce Starý Hrádok na regionálnej úrovni zohľadňuje hlavný rozvojový dokument Nitrianskeho samosprávneho kraja – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012-2018. Ciele PHSR obce Starý Hrádok prispievajú k naplneniu cieľov, ktoré sú stanovené v týchto strategických dokumentoch. PHSR obce bol vypracovaný na základe Metodickéj príručky vydanéj Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, sekciou regionálnej politiky.

Vízia obce

Víziou obce Starý Hrádok je stať sa dôstojným predmestím okresného mesta Levice, modernou obcou Tekovského regiónu a samosprávou slúžiacou svojim obyvateľom.

Starý Hrádok bude modernou obcou, ktorá bude priťahovať obyvateľov i návštevníkov svojou unikátnou polohou, priateľským prostredím pre život a podnikanie. Bude obcou slobodných, spokojných a sebavedomých ľudí, ktorým bude poskytovať priaznivé podmienky pre ich vlastnú osobnú iniciatívu, schopnosti a cestu za vlastným šťastím.

Nepoznajúc individuálne prania všetkých občanov, víziou obce je spokojnosť obyvateľov obce. Samospráva obce Starý Hrádok bude preto vytvárať priaznivé podmienky pre všetky súkromné iniciatívy, ktoré umožnia v čo najväčšej miere naplniť jednotlivé predstavy občanov.

Táto rozvojová stratégia obce nadväzuje na priority rozvoja a analýzu základných problémov, požiadaviek a požiadaviek obyvateľov obce.

Samotní obyvatelia obce odpovedali celkom jasne a zreteľne, kde vidia najväčšie slabiny a možný potenciál rozvoja obce. Vízia, ktorou je realizácia konkrétnej stratégie rozvoja obce Starý Hrádok v strednodobom 7-ročnom časovom horizonte, stavia predovšetkým na identifikácii a analýze silných a slabých stránok obce, jej možných príležitostiach a ohrozeniach z hľadiska ďalšieho rozvoja. Pre vypracovanie vízie obce Starý Hrádok bolo konané najmä zhodnotenie predstáv, názorov a podnetov samotných obyvateľov obce, ich volených zástupcov s cieľom zamerania sa na rozvoj obce a jej konkrétne dosiahnuté výsledky v istom časovom horizonte. Ide teda jednak o víziu obce tak, ako ju vidia jej občania v určitom časovom horizonte, ale aj o kritické zhodnotenie možného dosiahnuteľného potenciálu, ktoré obec reálne má. Názory občanov boli analyzované v dotazníkoch, na ktoré odpovedali pred vypracovaním plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Strednodobá vízia obce Starý Hrádok je zacielená najmä na rozvoj a dobudovanie chýbajúcej technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti obce. Predpokladá tiež zlepšenie, skvalitnenie a dostupnosť už existujúcich služieb. Plánuje sa najmä vybudovanie chýbajúcej kanalizácie, výstavba nových bytov a kultúrneho domu, rekonštrukcia miestnych komunikácií, výsadba rýchlo rastúcich drevín v okolí cintorína, revitalizácia verejného priestoru v okolí cintorína v súlade s ÚPD obce Starý Hrádok, dobudovanie kompletných inžinierskych sietí a voľných priestorov.

Víziou obce je tiež omladiť obec a prilákať mladé rodiny. K dôležitým rozvojovým zámerom obce v rámci jej vízie a prioritou jej ďalšieho zamerania patrí aj rozvoj agroturizmu, vidiecka turistika a rozvoj služieb s tým súvisiacich.

Účel a metodika spracovania PHSR obce

Účelom spracovania PHSR obce Starý Hrádok je získať reálny nástroj na aktívne riadenie rozvoja obce, založený na identifikácii a analýze potrieb a možností obce za aktívnej participácie samotných občanov obce vo forme zisťovania ich názorov a návrhov. Účelom je aj iniciovanie potrebných a žiaducich zmien, ako aj jasné stanovenie rozvojových priorít, umožňujúcich obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii, a nie na urýchlených a nepremyslených nekoordinovaných rozhodnutiach.

Vypracovaním programu rozvoja dáva obec Starý Hrádok zreteľne najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súhlasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce.

Súčasťou tohto dokumentu je stručný popis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spoluprotcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôsobovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by nemalo dôjsť k narušeniu konzistentnosti myšlienok obsiahnutých v dokumente.

Pri usmerovaní plánovacieho procesu a spracovávaní dokumentu boli aplikované metodické postupy, vyvinuté projektovým tímom pri zhodnotení výsledkov viacerých výskumných projektov a využití viacerých osvedčených domácich a zahraničných metodík strategického plánovania na komunálnej úrovni. Obsah dokumentu je zároveň v súlade s odporúčaniami metodickej príručky Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja, podľa ktorej bola upravená aj použitá terminológia.

Plánovací postup

V procese spracovania Programu rozvoja obce Starý Hrádok bol aplikovaný prístup predstavujúci kombináciu expertnej a komunitnej metódy, ktorý spája profesionalizmus a miestne znalosti. Cieľom je, aby program rozvoja obce nebol len „názorom odborníkov“, ale aby bol zrozumiteľný i pre laikov a slúžil obci a jej obyvateľom.

Program rozvoja obce je výsledkom spolupráce:

- samosprávnej reprezentácie obce na čele so starostkou
- obyvateľmi obce a ďalšími kľúčovými aktérmi

- odborníkov poskytujúcich asistenciu a metodické vedenie v iniciálnej fáze

Spolupráca s uvedenými aktérmi sa realizovala prostredníctvom priamych neformálnych rozhovorov na tému budúceho smerovania rozvoja obce. Hlavným partnerom pre zabezpečenie občianskej participácie bolo vedenie obce.

Program rozvoja obce Starý Hrádok v zásade tvoria nasledovné časti:

- analytická časť - pozostáva z analýzy dotazníkov respondentov (obyvateľov obce), zo situationalnej analýzy a SWOT analýzy,
- strategická časť - pozostáva zo strategickej vízie a strategických cieľov,
- implementačná časť - pozostáva z akčných plánov s časovým harmonogramom a návrhom finančného a organizačného zabezpečenia.

Obsah a postup spracovania programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Starý Hrádok

Prvá skupina činností zahŕňala všeobecnú analýzu situácie obce. Analytická časť má charakter komplexného profilu obce a predstavuje prehľad (audit) vnútorných zdrojov obce - prírodných, územno-technických, ľudských a finančných. Jej úlohou je poskytnúť odpoveď na otázku, „kde sa obec v súčasnosti nachádza“. Analytická časť predstavuje koncentrovaný zdroj informácií o obci s možnosťou ďalšieho využitia, napríklad na prezentačné účely. Je členená podľa jednotlivých oblastí života obce, resp. funkčných subsystémov, v rámci ktorých je obsiahnutá aj analýza realizovaných aktivít a opatrení.

Ďalšie informácie boli získané formou prieskumov v teréne, rozhovorov s verejnosťou a predstaviteľmi obce a z dotazníkového prieskumu. Informácie pre analýzy regionálneho

kontextu sme čerпали z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne (Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja POSK), Strategického plánu mesta Nitra a ďalších zdrojov, ako napr. web stránok a internetových zdrojov.

Podobne ako pri stanovení vízií a cieľov, aj analýzy sa sústreďovali len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky - kvalitatívne hodnotenia boli uprednostnené pred kvantitou vstupných dát.

Analýzy technického vybavenia, urbanistickej štruktúry a bytového fondu sú v programe rozvoja sumarizované len v skrátenej podobe, vzhľadom k tomu, že technické detaily sú podrobnejšie popísané v aktuálnej územno - plánovacej dokumentácii na úrovni obce.

Okrem analýz samotnej obce bolo by potrebné väčšiu pozornosť venovať analýzám externého prostredia, s cieľom identifikovať konkurenčné aktivity v regióne i možnosti ďalšej spolupráce s okolitými obcami.

Ďalším krokom bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy problémov. Výsledkom bola strategická diagnostika obce, nevyhnutná pre stanovenie prioritných cieľov rozvoja.

V ďalšej etape, ktorá prebiehala súbežne s analytickou fázou, sme pristúpili k definovaniu rozvojovej stratégie, pozostávajúcej zo strategickej vízie podrobnejšie definovanej vo forme sústavy strategických cieľov.

V poslednej plánovacej etape boli špecifikované niektoré konkrétne krátkodobé kroky (akné plány a projekty), ktoré by mali viesť k naplneniu vízie a dlhodobých zámerov. To znamená, že pokiaľ predmetom stanovenia rozvojovej stratégie bolo zodpovedanie otázky „kde chceme byť?“, tak akné plány majú povedať „ako sa tam dostaneme“.

Pri definovaní akných plánov a projektov boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ (štrukturálnych fondov). V prílohe tejto dokumentácie je preskúmaná väzba akných plánov na priority, opatrenia a podporované aktivity relevantných programových dokumentov.

Program rozvoja obce má hierarchickú štruktúru, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa prioritných oblastí a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít zhrnutých v akných plánoch. Hierarchické usporiadanie znamená aj rozdielne časové horizonty. Program rozvoja obce je teda integrovaným plánovacím dokumentom zahŕajúcim strategickú časť, ktorú tvoria dlhodobejšie ciele a operatívnu časť - opatrenia realizované.

Východiskové dokumenty a zdroje informácií

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Starý Hrádok je spracovaný na základe legislatívneho rámca stanoveného zákonom . 503/2001 Z. z o podpore regionálneho rozvoja, ktorý stanovuje "vypracováva , schva ova , riadi a pravidelne vyhodnocova plnenie programu rozvoja obce". Hlavným cie om stratégie je formulovanie strednodobého poh adu do budúcnosti rozvoja obce v dlhodobom asovom horizonte. Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce vychádza zo základných dokumentov pre podporu regionálneho rozvoja SR: Spolo ného strategického rámca (SSR) v rámci programového obdobia 2014-2020 ktorý je základným strategickým dokumentom na úrovni Európskej únie, jeho zámerom je zabezpe i integrované využitie fondov SSR, a to Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu, Kohézneho fondu, Európskeho po nohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a Európskeho fondu pre námorné a rybné hospodárstvo pri plnení spolo ných cie ov EÚ.

Východiskom pre vypracovanie „Návrhu základných princípov na prípravu Partnerskej dohody SR na programové obdobie 2014-2020 boli návrhy právnych predpisov EÚ k politike súdržnosti po roku 2013, návrhy právnych predpisov EÚ k politike rozvoja vidieka po roku 2013, návrhy právnych predpisov EÚ k politike rybného hospodárstva po roku 2013, stratégia Európa 2020, špecifické odporú ania Rady pre Slovenskú republiku na rok 2012, základné strategické a koncep né dokumenty na úrovni EÚ a SR, ako aj skúsenosti SR zo sú asného programového obdobia ako aj Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja VÚC.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Starý Hrádok bol spracúvaný na základe použitia nieko kých sociologických analytických metód. Išlo najmä o dotazníkový prieskum, ktorý bol realizovaný medzi ob anmi obce Starý Hrádok a zabezpe ovala ho samospráva. Dotazníkový prieskum slúžil na získanie názorov ob anov a relevantných záujmových skupín pôsobiach v obci na stav obce, na zistenie jej silných a slabých stránok, dôvodov nespokojnosti, možností rozvoja i ohrození obce. Spracovanie dotazníka bolo zabezpe ené implementáciou relevantných sociologických techník. Dotazníkového prieskumu sa zú astnilo celkom 25 respondentov, vä šinou žien, pri om ich priemerný vek bol 50 rokov, z toho 90% žien stredoškolského vzdelania.

SWOT analýza obce – predstavuje analýzu silných a slabých stránok obce, jej príležitostí a ohrození. Jedným zo zdrojov informácií k tvorbe SWOT analýzy bol zrealizovaný dotazníkový prieskum. alším významným zdrojom bola vzájomná komunikácia spracovate ov dokumentu s diskutujúcimi skupinami – ob anmi, zástupcov vedenia obce a pod.

Identifikácia a analýza problémov – tieto metódy boli využité na identifikáciu a pomenovanie najväčších problémov obce - ako odrazu informácií na strane slabých stránok a ohrození. Takto vznikol návrh stromu problémov, ktorý reprezentuje hlavné slabé stránky obce s najvyššou potrebou riešenia v najbližšom období. Analýza odкрýva slabé a chýbajúce miesta i problémy, na riešenie ktorých sa obec musí sústrediť v strednodobom časovom rámci.

Možné dopady PHSR

Výsledný efekt spracovaného programu rozvoja by sa mal premietnuť do niekoľkých úrovní:

Miestna úroveň :

- stratégia na realizáciu miestneho rozvoja
- programový dokument pre činnosti usmerovania a koordinácie konkrétnych projektov ako nadstavba ich prípravy
- miestna stratégia a podpora rozvojových projektov

Regionálna úroveň :

- navrhnuté priority a opatrenia a ich možné presadenie v programe VÚC
- možné využitie konkrétnych projektov pri realizácii regionálneho rozvoja VÚC
- podklady obce k tvorbe programu rozvoja mikroregiónu

Nadregionálna úroveň :

- možné spojenie priorít a opatrení miestneho rozvoja s národnými cieľmi a ich zakomponovanie do národného rozvojového plánu SR
- zaradenie cieľov programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce do vyššej úrovne programových dokumentov (VÚC)
- presadzovanie cieľov a priorít pri tvorbe ďalšieho programu rozvoja VÚC v rokoch 2014-2020

ANALYTICKÁ ČASŤ – audit zdrojov

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

1.1 Geografická charakteristika

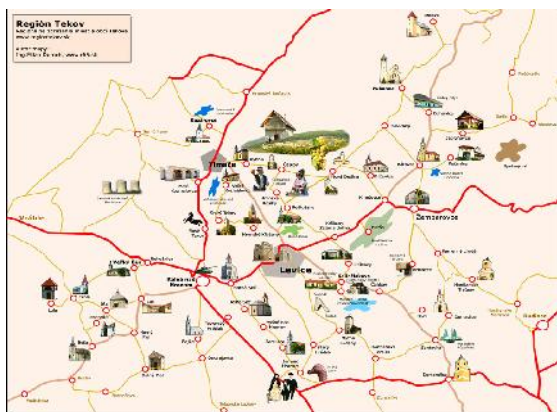
Obec Starý Hrádok leží v severovýchodnej časti Podunajskej nížiny, na ľavobrežnej nive Hrona, v strede obce je nadmorská výška 148 m. Odlesnený chotár tvoria treťohorné uloženiny, pričom územie sa skladá z nivných a lužných pôd.

Obec je prístavnou zástavbou z juhozápadnej strany doprevádzaná po celej dĺžke tokom Podlužianky. Má obdĺžnikový tvar a je situovaná na severozápad-juhovýchod. Kataster hraničí s obcami Mýtne Ludany, Hontianska Vrbica, Jur nad Hronom, Žemliare, Vyšné nad Hronom a Levice.

Túto čas Slovenska z juhu ohraničuje Dunaj a zo západu Ipe. Tieto rieky tvoria tiež prirodzenú hranicu s Maarskou republikou. V minulosti rieka Hron oddeľovala územie Hontianskej a Tekovskej župy. Okolie mesta Štúrovo patrilo zase k Ostrihomskej župe. Väčšina územia dolného toku Ip a a Hrona spadá do Podunajskej nížiny, charakteristickej poľnohospodárstvom, vinohradníctvom a ovocinárstvom. Na juhovýchode regiónu leží malebné pohorie Burda z chránenými prírodnými oblasťami Kováňské kopce. Aj v aka spomínaným trom riekam sa v tejto oblasti vyskytujú viaceré chránené prírodné rezervácie so vzácnymi druhmi fauny a flóry. Tiež sú to vyhľadávané miesta pre turistov, rybárov, i poľovníkov. Niektoré rekreačné zariadenia okrem ubytovania a stravovania ponúkajú aj zaujímavé doplnkové služby, ako jazdy na koniach, i výlety po Dunaji. Krásy Poľplia a Pohronia je možné spoznávať aj pri jazde na bicykli na jednej zo zaujímavých cyklotrás.

Obec Starý Hrádok je súčasťou Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorého reliéf je prevažne rovinný a nížinný, prerušovaný pahorkatinami. Patrí k najteplejším oblastiam a najproduktívnejším poľnohospodárskym centráram Slovenskej republiky. Na severe sa krajom tiahne pohorie Tribeč, severovýchod je lemovaný výbežkami Štiavnických vrchov a z juhu Pohronským Inovcom. Najväčšiu časť má juhovýchode a juhu zaberá kvalitná poľnohospodárska pôda Podunajskej nížiny s časťou Žitného ostrova - najväčší riečny ostrov Európy vytvorený medzi hlavným tokom Dunaja a Malým Dunajom s bohatými zásobami podzemných vôd. Kraj, najmä jeho južné oblasti, sú bohaté na výskyt vodných a termálnych prameňov a preteká ním viacero riek – najdlhšia slovenská rieka Váh, Dunaj, Nitra, Hron, Ipeľ a Žitava. Na západe susedí s Trnavským krajom, na severe s Trenčianskym a na východe s Banskobystrickým krajom. Nitriansky kraj má rozlohu 6 343 km², čo je 12,9% z rozlohy SR, v ktorom sa nachádza 350 obcí, z ktorých 15 má štatút mesta. V mestách žije približne 48,5 % obyvateľov v kraji. Podľa územno-správneho usporiadania v zmysle zákona NR SR č. 221/1996 Z. z. sa kraj delí na 7 okresov: Komárno, Levice, Nové Zámky, Šaľa, Nitra, Topoľčany a Zlaté Moravce.

Obec Starý Hrádok patrí do regiónu Tekov, územie ktorého sa nachádza na rozľahlých úrodných nížinách na juhu západného Slovenska a končí na úpätí Štiavnických vrchov v pohorí. Poľnohospodárstvo, ktoré dodávajú tomuto regiónu svojrázny charakter. Obec Starý Hrádok je združená v regionálnom združení miest a obcí Tekova, ktoré spája 47 obcí a 2 mestá. Starý Hrádok leží na juhu regiónu Tekov, susediac s obcami Mýtne Ludany a Júr nad Hronom. Obec Starý Hrádok sa tiahne popri potoku Podlužianka, ktorá je pestrá rastlinstvom a živočíšstvom. Prechod cez Podlužianku umožňujú dva mosty.

1.2 Historický vývoj obce

Prvá písomná zmienka o obci Starý Hrádok pochádza z roku 1239. Dňom 29. septembra 1239 sa obec Olvar stáva súčasťou panstva ostrihomského arcibiskupstva.

Štefan Janšák v knihe Staré osídlenie Slovenska (Dolný Hron, Ipeľ v praveku, str. 98) uvádza: „Horný Várad zachoval vo svojom mene poukaz na svoj pôvod (vár je zámok, pevnosť, opevnenie). Aj obec ÓVAR, t.j. Starý Zámok, poslovená ÓVARKY, ležiaca na východ od Žemliar, v rovine medzi Hronom a Sikenicou, naznačuje svojim menom, že jej pôvod súvisí s predhistorickým osídlením alebo so starým opevnením.“

V obci nikdy nebol vykonaný archeologický prieskum. Poznáme iba výsledok povrchového zberu na okolí objektov, ako aj na cintoríne. Ide o zvyšok zemného valu. Pri zbere boli nájdené predmety a úlomky naznačujúce osídlenie lokality už v mladšej dobe kamennej.

Pod mapky o regulácii Kompy, je náznak, že val bol od Žemliar obklopený vodným tokom. V súčasnosti to už nie je tak. Kruhový zemný val mal pravdepodobne za úlohu zabrániť prieniku nepriateľa a na existujúce sídliská, ako aj na samotnú tekovskú pevnosť. Pod mapkou a kronikou a rôznych spisov vieme, že Várad (Tekovský Hrádok) mal zamedziť prechodom do priestoru medzi Hronom a Ipeľskou pahorkatinou. Jediným nesporným preukazom staršieho osídlenia lokality by mohlo byť ústné meno OLUAR, čiže Starý Hrádok. Keďže tu mohol existovať aj avarský kruhový násyp, je správnejšie použitie zdrobneliny hradu, HRÁDOK, čo je obdobné meno i na lokalite WARAD – Tekovský Hrádok.

1. 2. 1 Kultúrno-historický potenciál obce

Prvé, tzv. slobodné vo by povojnového Československa sa v obci konali v roku 1950. Bolo to dvojročné volebné obdobie. V roku 1951 bolo v obci založené JRD. V roku 1953 bolo vybudované obecné futbalové ihrisko. Významnou udalosťou toho roku bolo aj založenie obecného spotrebného družstva JEDNOTA SD Levice, ktoré začalo prevádzkovať obecnú predajňu potraviny. Je to majetok obce. Túto predajňu odkúpilo JRD v roku 1964.

Dňa 14. mája 1954 boli ďalšie vo by. Tento raz už na päťročné volebné obdobie. Hlavným volebným programom bolo vybudovanie elektrického osvetlenia, prestavba rodinného domu na obecný úrad a zavedenie obecného telefónneho spojenia.

V rokoch 1954 – 1958 sa v obci vybudovali obecné cesty na novej ulici vedúcej až k cintorínu. Tieto práce boli zavesené vysmolovaním obecných cestných komunikácií. Celú stavbu financoval Odbor miestnych komunikácií pri Okresnom národnom výbore v Leviciach.

V rokoch 1958 – 1962 bolo JRD Starý Hrádok zlúčené s JRD Jur nad Hronom.

V roku 1964 bola opravená miestna malotriedna škola, kde sa učili deti 1. – 4. ročníka. Táto škola bola v roku 1970 priľnená k Základnej škole v Jure nad Hronom. V tom istom roku bolo JRD Starý Hrádok a Jur nad Hronom zlúčené s JRD Šárovce.

Obecná samospráva sa zaslúžila o vybudovanie obecných chodníkov. Práce boli zrealizované v akcii „Z“. Na obecných verejných priestranstvách boli vysadené kvetinové záhony s množstvom šípových ruží a okrasných stromov.

V rokoch 1975 – 1978 bol v obci v rámci akcie „Z“ vybudovaný Dom smútku. V roku 1980 bola obec Starý Hrádok administratívnym nariadením priľnená k strediskovej obci Mýtne Ludany a to až do roku 1989.

Po „nežnej revolúcii“ v roku 1989 sa obec opäť osamostatnila. V rokoch 1992 – 1994 bol v obci vybudovaný vodovod, v roku 1994 – 1995 bol zrekonštruovaný kultúrny dom a Obecný úrad. Riešila sa aj plynifikácia a sociálne zariadenie a malá kuchynka.

V roku 1996 bol zrekonštruovaný Dom smútku. V roku 1998 sa dokončil verejný vodovod a prípojky do rodinných domov a bol vybudovaný verejný rozhlas. V roku 2000 bola odovzdaná do užívania klubovňa a knižnica. V rokoch 2000 – 2001 boli vybudované chodníky na jednej ulici.

V roku 2004 sa uskutočnila rekonštrukcia verejného osvetlenia s namontovaním úsporných svietidiel.

V rokoch 2004 – 2006 bol dobudovaný prístrešok pred Domom smútku a vybudovaná prístupová cesta zo zámkovej dlažby. V roku 2005 bol vypracovaný projekt a geometrický plán budúceho ihriska. Tieto stavby, aktivity a inosti boli vybudované a prefinancované

z vlastných finančných prostriedkov. Sumou 160 000,- Sk prispeli Jadrové elektrárne Mochovce. V roku 2007 z vlastných finančných zdrojov bolo vybudované multifunkčné ihrisko v hodnote 1.300.000,00 Sk,

-boli vysporiadané súkromné pozemky na výstavbu ONB a rodinných domov, ktorých cieľom bolo dostavanie ulice a omladenie obyvateľov obce

-boli vypracované projekty a všetky potrebné dokumentácie k výstavbe ONB

V roku 2008 bola podaná žiadosť na MDVRR SR na úver a dotáciu na ONB.

-bola prepracovaná PD na kultúrno-spoločenský dom

-bola vypracovaná urbanistická štúdia obce Starý Hrádok

-vypracovaná PD na revitalizáciu verejných priestranstiev a riešenie drobnej architektúry k verejným priestranstvám

-PD na vybudovanie obecného parku

-ÚPD obce Starý Hrádok

-rekonštrukcia miestneho rozhlasu a jeho rozšírenie do cintorína

Rok 2009:

-boli schválené finančné prostriedky z eurofondov na vybudovanie obecného parku

-vybudovanie prístupovej cesty k odľahlému rodinnému domu

-zariadenie kancelárie obecného úradu a zasadacia izba

-zakúpené športové potreby pre obec

Rok 2010:

-výstavba ONB – 4 BJ

-vybudovanie detského kútika v obecnom parku

Rok 2011:

-výsadba stromovej aleje v obecnom parku

Rok 2012:

-vybudovanie prírodného javiska v obecnom parku

Rok 2013:

-vybudovanie obecného chodníka pred bytovkou

-rozšírenie verejného osvetlenia do obecného parku

Rok 2014:

-vybudovanie sociálno-hygienického zariadenia v obecnom parku

-rozšírenie verejného vodovodu k novým rodinným domom

-rozšírenie STL distribučnej siete k novým rodinným domom

-dokončenie monografie obce

-výsadba stromovej aleje v novej ulici

1.2.2. Heraldické znaky obce

Obecné zastupiteľstvo v Starom Hrádku, v zmysle zákona o obecnom zriadení prijalo uznesenie č. 18/1999 zo dňa 27. augusta 1999 o znaku, pečiatke a zástave obce Starý Hrádok. Rozhodlo, že znakom obce Starý Hrádok bude erb, na ktorom funkciu erbových znamení bude tvoriť „OVARI FALV PECSETJE 1734“.

Heraldický register Slovenskej republiky zobral na vedomie, že Heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky kladne posúdila návrh erbu obce Starý Hrádok a dňa 1. novembra 2000 ho doporučila na prijatie obecným zastupiteľstvom a na zapísanie do Heraldického registra Slovenskej republiky v tejto podobe: v zelenom štíte vpravo zlatý bezostý klások obopätý ostrým strieborným obráteným kosákom so zlatou rukoväťou, vedľa štíhle strieborné erieslo a strieborný obrátený lemeš.

Okrúhla pečiatka obce Starý Hrádok je utvorená z rukopisu: „OBEC STARÝ HRÁDOK“ tvoriaci uzavretý kruh. V strede pečatného poľa je erb obce Starý Hrádok zasahujúci až do medzikružia kolopisu.

Zástava a vlajka obce Starý Hrádok je osemkrát pozdĺžne delená na pruhy: zelená, biela, zelená, žltá, zelená, biela, zelená, biela a zelená ukončená trojcípom.

1.3 Klimatické a geologické podmienky

1.3.1 Klimatické podmienky

Donedávna možno poľnohospodárstvo charakterizovať ako relatívne ustálené v zmysle pravidelného opakovania sa cyklu charakteristických čít sezónneho poľnohospodárstva. V ostatnom čase, vplyvom globálnych zmien a globálneho otepľovania, mení sa aj klíma a výkyvy poľnohospodárstva sú markantnejšie a nevyspytateľnejšie. V tejto súvislosti treba spomenúť prírodnú katastrofu, ktorá sa prehnala obcou (ako aj celým Slovenskom) v máji 2003, ktorá značne poznamenala aj obec. Je predpoklad, že podobné prírodné výkyvy sa budú opakovávať aj v budúcnosti.

1.3.2 Geologické podmienky

V obci nie sú žiadne významné geologické náleziská, vrty ani iný známy potenciál tohto charakteru.

2 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A ŠTRUKTÚRA OBCE, ĽUDSKÝ POTENCIÁL A BÝVANIE

2.1 Vývoj počtu obyvateľstva a domov a bytov obce, vybavenosť bytového a domového fondu

Obec Starý Hrádok má celkom 192 obyvateľov. Vývoj počtu obyvateľov za obdobie od roku 1990 vykazuje relatívne stabilizujúcu tendenciu, pričom v roku 1994 bol zaznamenaný najvyšší prírastok v počte obyvateľov (+ 6). Od roku 2000 je počet obyvateľov ustálený. Z analýzy vyplýva, že v súčasnosti je možné zabezpečiť rast počtu obyvateľov len posilnením migrácie smerom do obce. V prípade naplnenia potenciálu prisťahovania nových obyvateľov, hlavne mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k zlepšeniu demografického profilu obce a zabezpečeniu stabilnejšej základne pre dlhodobý rast počtu obyvateľov prirodzenou menou.

2.2 Pohyby obyvateľstva – prírastky a úbytky, veková štruktúra, vierovyznanie

Prírastky/úbytky obyvateľstva podľa údajov Obecného úradu Starý Hrádok:

OBDOBIE	POČET NARODENÝCH	POČET ÚMRTÍ
2007	2	5
2008	1	6
2009	2	4
2010	0	6
2011	0	2
2012	2	3
2013	1	2
2014		

Ako vyplýva z údajov v tabuľke, obec Starý Hrádok nemá stabilizovaný stav týkajúci sa natality a mortality.

Skladba obyvateľstva :

Skladba obyvateľstva	Počet obyvateľov
Muži	91
Ženy	101
0 – 4 : muži	4
ženy	4
5 – 9 : muži	7
ženy	9
10 – 14: muži	4
ženy	5
15 – 19: muži	8
ženy	2
20 – 24 : muži	7
ženy	6
25 – 29: muži	10
ženy	12
30 – 34 : muži	5
ženy	6
35 – 39 : muži	7
ženy	6
40 – 44 : muži	8
ženy	4
45 – 49 : muži	4
ženy	1
50 – 54 : muži	5
ženy	12
55 – 59: muži	8
ženy	11
60 – 64: muži	6
ženy	8
65 – 69: muži	3
ženy	2

70 – 74: muži	2
ženy	5
75 – 79 : muži	2
ženy	0
80 – 84: muži	1
ženy	5
85 – 89 : muži	0
ženy	1
90 – 94: muži	0
ženy	2

Skladba obyvateľstva	Počet obyvateľov
Predproduktívny vek (0 -18)	35
Produktívny vek (18 – 62)	126
Poproduktívny vek (61 a viac)	31

Ako vyplýva z tabuľky, väčšiu časť obyvateľov obce Starý Hrádok tvoria obyvatelia v produktívnom veku a to až 126 občanov z celkového počtu trvalo bývajúcего obyvateľstva 192. Predproduktívny vek zahŕňa maloleté deti vo veku od 0 – 18 rokov, ktorých je celkom 35 a občania v dôchodkovom veku sú zaradení v skladbe obyvateľstva do poproduktívneho veku, t.j. do vekovej kategórie 61 a viac, pričom týchto je celkom 31.

Zloženie obyvateľstva na základe náboženskej príslušnosti:

Náboženská príslušnosť	Počet obyvateľov
Rímsko – katolícka cirkev	70
Jehovovi svedkovia	7
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	84
Reformovaná kresťanská cirkev	9
Cirkev bratská	2
Bez vyznania	17
Nezistené	3

Najviac obyvateľov obce Starý Hrádok sa hlási k Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v celkovom počte 84 občanov. Ďalšia v poradí je rímsko-katolícka cirkev s počtom 70, za ktorou nasleduje 9 občanov Reformovanej kresťanskej cirkvi. Svedkovia Jehovovi sú zastúpení 7 občanmi, Cirkev evanjelická má nižšie zastúpenie s počtom 2 občanov. V obci sú aj občania bez náboženského vyznania, celkom 17 občanov a nezistené vierovyznanie majú 3 občania.

Zloženie obyvateľstva obce podľa národnosti:

Národnosť	Počet obyvateľov	% vyjadrenie
Slovenská	158	82,29
Maďarská	34	17,71

Obec Starý Hrádok leží na národnostne zmiešanom území, pričom 158 občanov z celkového počtu 192 sa hlási k slovenskej národnosti, čo tvorí 82,29%. K národnosti maďarskej sa hlási 34 občanov, čo je v relatívnom vyjadrení 17,71%.

2.3 Ľudský potenciál

2.3.1 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Obec Starý Hrádok patrí k obciam s nízkym počtom obyvateľstva. V súčasnosti obec obýva celkom 192 obyvateľov. Ich štruktúra, týkajúca sa vzdelania, veku a ekonomickej aktivity, je rôzna, avšak prevládajú najmä poľnohospodársky orientované ekonomické aktivity so stredoškolským vzdelaním.

Obyvatelia obce Starý Hrádok sú aktívni a veľmi sa zaujímajú o dianie v obci, pri om aktívne zasahujú do jej aktivít. Trápia ich najmä rozvojové možnosti obce, resp. tie ohrozenia, ktoré by mohli viesť k jej postupnej pasivite a stagnácii. Obávajú sa postupnej vyudnenosti obce, jej stagnácie a možného zániku. Problémom je tiež nezamestnanosť a nízky potenciál pracovných príležitostí. Záleží im na rozvoji turizmu v obci ako možného zdroja finančných možností obce a väčšej informovanosti o lokalite.

Vzhľadom na lokalitu a geografické umiestnenie obce Starý Hrádok, občania obce pracujú v rôznych oblastiach – lekár, zdravotná sestra, pedagóg, vychovávateľ, inžinieri – strojár, ekonómovia, manažéri, finanční poradcovia, administratívne pracovníci, zverolekári, požiarnici, obrábajú kovov, murári, automechanici, predavači, stolári, mäsiari, sociálny pracovník, opatrovatelia, elektrikár, sústružník, vodič povolania a policajt.

2.3.2 Zamestnanosť a nezamestnanosť v obci

Napriek tomu, že obec Starý Hrádok je relatívne malá obec s nízkym podielom obyvateľov, občania sa vyprofilovali a pracujú v rôznych oblastiach. Potešiteľný je najmä fakt rozvoja podnikateľských aktivít. V obci podniká aj niekoľko podnikateľských subjektov.

Treba podotknúť, že lokálne pracovné príležitosti v obci nie sú veľké. Väčšina obyvateľov dochádza za prácou do Levíc a priemyselného parku Levice – Géa. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

V obci je úroveň celkovej nezamestnanosti pomerne nízka. V súčasnosti je v obci 12 nezamestnaných. Ide o marginalizovanú skupinu obyvateľstva, bez dostatočného vzdelania a kvalifikácie. Občania obce sú zamestnaní aj v službách. Je tu aj veľa možností pre remeselníkov, inštalatérov a murárov.

2.3.3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Z občanov nad 18 rokov veku, ktorí už ukončili školskú dochádzku, má väčšina úplné vzdelanie. Vzdelanie ďalšej časti obyvateľov je stredoškolské s maturitou, celkom 26. U starších občanov prevláda základné vzdelanie, 17 občanov. Počet vysokoškolsky vzdelaných občanov obce Starý Hrádok nie je veľký, ale ich počet 11, je vzhľadom na celkový počet obce 192, niezanedbateľný.

Zloženie obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania:

Vzdelanie	Počet obyvateľov
Základné	17
Učňovské	36
Stredoškolské	26
Vysokoškolské	11

3 ANALÝZA HOSPODÁRSTVA A INFRAŠTRUKTÚRY

3.1 Organizačná štatistika a vlastnícke vzťahy

Obyvatelia obce Starý Hrádok bývajú prevažne vo svojich rodinných domoch. Obec vlastní aj jeden starší rodinný dom, ktorého nájomníkmi sú občania marginalizovanej sociálnej skupiny. V obci bol v roku 2009 skolaudovaný obecný nájomný byt ktorý obývajú 4 rodiny. Ďalej boli postavené 4 rodinné domy.

Domy, byty, ukazovatele bývania

Trvale obývané domy	Počet
Rodinné domy	73
Bytové domy	1
Ostatné budovy	16
Domový fond spolu	90

3.2 Priemysel – podnikateľskej sféry a aktivít

Obec Starý Hrádok leží v zóne poľnohospodárskych plôch vďaka šinou prvej bonitnej triedy. Ide teda takmer o výsostne agrárne zamerané územie, čím sú determinované aj celkové aktivity v oblasti.

Doterajší rozvoj podnikateľských aktivít nie je veľký, obec však eviduje aj podnikateľov, resp. aktivity podnikateľských subjektov. Ich rozvoj je však tendenciou, záujmom aj predpokladom ďalšieho rozvíjania tejto oblasti s cieľom zlepšenia služieb obyvateľom obce aj okolia, s dôrazom na možný rozvoj agroturistiky, vidieckej turistiky, remesiel a podpory starých tradícií. V obci sú nasledovné firmy a živnostenské inosti:

- Najväčším zamestnávateľom v obci je MLADOSTAV s.r.o. - firma, založená v roku 1991. Zabezpečuje inosti v oblasti vodoinštalatérstva, montáž a opravu plynových

zariadení, realizáciu stavieb a stavebných úprav, montáž podtlakového kúrenia, zemné práce, zámo nícke práce, klampiarske práce, vypracovanie projektovej dokumentácie, elektroinštalácie a marketing. Firma v sú asnosti zamestnáva 34 pracovníkov.

- Murárske a zvára ské práce – živnosti.

3. 3 Analýza technickej infraštruktúry

3. 3. 1 Doprava do obce

Obec Starý Hrádok je s okresným mestom Levice, vzdialeným 10 km, spojená autobusovou dopravou. Ide celkom o pä autobusových spojov. Táto autobusová doprava je z h adiska saturácie potrieb ob anov vyhovujúca, avšak frekvencia spojov je zna ne zredukovaná, najmä v d och pracovného pokoja, takže obyvatelia sú viac-menej odkázaní na použitie vlastných dopravných prostriedkov.

3. 3. 2 Telekomunikácie

Drôtové telefónne spojenie je zabezpe ené telefónnymi st pmi. Cez obec je vybudovaný podzemný dia kový optický kábel.

V obci nie je realizovaná digitalizácia telefónnej siete, o by umožnilo napojenie sa aj na bezdrôtový internet, avšak v plánoch rozvoja obce s touto službou uvažujeme. Okrem sú asných mobilných telefónnych spojení je v obci zriadených 29 súkromných pevných telefónnych staníc.

3. 3. 3 Elektrifikácia

Obec je plne elektrifikovaná. V minulých rokoch bola realizovaná kompletná rekonštrukcia elektrifikácie obce.

3. 3. 4 Vodovod

Obecný vodovod bol v obci budovaný v rokoch 1992 - 1998.

3. 3. 5 Kanalizácia

Kanalizácia v obci chýba. Vybudovanie tejto dôležitej sú asti technickej infraštruktúry je prioritnou úlohou a plánom strednodobého rozvoja obce.

3. 4 Ostatná vybavenos obce

Od roku 1995 je v obci aj plynofikácia.

4 ANALÝZA TERCIÁLNEJ SFÉRY

4.1 Obchod a služby v obci

V obci Starý Hrádok nie je predaj a potravín. Túto službu nahrádza pojazdná predaj a rozličného tovaru 3x do týždňa.

Obec je jednou z mála obcí levického okresu, v ktorej nie je prevádzkované pohostinstvo.

Poštové služby poskytuje občanom pošta v susedných Mýtnych Ludanoch. Tam je tiež matrika.

Aj za zdravotníckymi službami musia občania obce dochádzať a to do okresného mesta Levice.

Obci veľmi chýba kultúrny dom, ktorý sa plánuje vybudovať v strednodobom časovom horizonte.

5 ANALÝZA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Stav životného prostredia obce nie je negatívny. V obci sú udržiavané verejné priestranstvá.

Okrem toho, množstvo domácností v obci vykuruje drevom a to v dôsledku zvyšovania sa cien plynu, čo tiež neprispieva k ochrane životného prostredia.

Pitnú vodu čerpajú obyvatelia obce z verejného vodovodu, ktorý bol vybudovaný v rokoch 1994 – 1998. V súčasnosti je na vodovod napojených 70 domácností. Vodovod je zásobený pitnou vodou z Gabčíkova.

V rokoch 2007-2014 sa značne upravili verejné priestranstvá v obci. Bývalé športové ihrisko bolo kompletne prebudované na obecný park s kútikom pre deti, pre rozvíjanie športových aktivít a kultúrno-spoločenských aktivít. V areály obecného parku bolo vybudované prírodné javisko, vybudované verejné osvetlenie a toho roku pribudlo aj sociálno-hygienické zariadenie. V novej ulici sa vysadila stromová alej, ktorá siaha až po cintorín. Miestna reformovaná cirkev v súčasnosti s obcou zrekonštruovala kostol a upravila priestranstvo pred ním. Verejné priestranstvá v obci sú pravidelne ošetrované a udržiavané.

Vývoz TKO je zabezpečený na riadené skládky cez dodávateľa a technické služby SITA Slovensko a.s. Levice. Likvidáciu separovaného odpadu zabezpečuje spoločnosť zo Šaroviec. Úroveň separovania na území obce dosahuje nižšiu úroveň, čo je zapríčinené najmä nedokonalým triedením odpadu. V oblasti ukladania biologického odpadu obec uvažuje o zriadení zberného dvora, kde by sa vybudovala kompostáreň. V obci nie je v súčasnosti vybudovaná kanalizácia ani čistíka odpadových vôd. Tieto sa plánujú vybudovať do roku 2020 za spolufinancovania zo štrukturálnych fondov EÚ.

6 VEREJNO - PROSPEŠNÉ INŠTITÚCIE

6. 1 Združenia pôsobiace v obci

V obci Starý Hrádok pôsobí občianske združenie – Radosť detí, ktoré v súinnosti s obcou organizuje aktivity pre deti a mládež.

6. 2 Cirkvi na území obce

Najviac obyvateľov obce Starý Hrádok sa hlási k Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, ďalšia v poradí je rímsko-katolícka cirkev, za ktorou nasleduje Reformovaná kresťanská cirkev. V menšom počte sú zastúpení Svedkovia Jehovovi a Cirkev bratská. V obci sú aj občania bez náboženského vyznania.

7. HOSPODÁRENIE A FINANČNÝ VÝVOJ OBCE

7. 1 Charakteristika vývoja ekonomiky obce v predchádzajúcich 6 rokoch

Nasledujúca tabuľka reflektuje vývoj rozpočtov obce a jej ekonomiky v predchádzajúcich šiestich rokoch. Pozitívny trend vo vývoji príjmovej časti rozpočtu zohľadňuje finančné prostriedky na výstavbu ONB a obecného parku. Treba podotknúť, že aj v rovine výdavkov sú tieto pomery obdobné.

Prehľad vývoja rozpočtov obce Starý Hrádok za 6 rokov:

ROK	PRÍJEM	VÝDAVOK
2008	2.126.632,00 Sk	2.126.632,00 Sk
2009	333 351,00 €	333 351,00 €
2010	449 554,81 €	421 806,62 €
2011	122 127,00 €	119 327,00 €
2012	133 108,32 €	131 539,20 €
2013	114 937,35 €	114 937,35 €

V rámci predchádzajúcich rokov bolo z rozpočtu obce financovaných niekoľko dôležitých plánovaných investícií.

V roku 2008 bola podaná žiadosť na MDVRR SR na úver a dotáciu na ONB.

-bola prepracovaná PD na kultúrno-spoločenský dom

-bola vypracovaná urbanistická štúdiá obce Starý Hrádok

-vypracovaná PD na revitalizáciu verejných priestranstiev a riešenie drobnej architektúry k verejným priestranstvám

- PD na vybudovanie obecného parku
- ÚPD obce Starý Hrádok
- rekonštrukcia miestneho rozhlasu a jeho rozšírenie do cintorína

Rok 2009:

- boli schválené finančné prostriedky z eurofondov na vybudovanie obecného parku
- vybudovanie prístupovej cesty k odľahlému rodinnému domu
- zariadenie kancelárie obecného úradu a zasadačky
- zakúpené športové potreby pre obec

Rok 2010:

- výstavba ONB – 4 BJ
- vybudovanie detského kútika v obecnom parku

Rok 2011:

- výsadba stromovej aleje v obecnom parku

Rok 2012:

- vybudovanie prírodného javiska v obecnom parku
- vybudovanie drevených laviek k javisku – LEADER
- zrekonštruovaný kostol miestnej reformovanej cirkvi z finančnou spoluprácou obce

Rok 2013:

- vybudovanie obecného chodníka pred bytovkou
- rozšírenie verejného osvetlenia do obecného parku

Rok 2014:

- vybudovanie sociálno-hygienického zariadenia v obecnom parku
- rozšírenie verejného vodovodu k novým rodinným domom
- rozšírenie STL distribučnej siete k novým rodinným domom
- dokončenie monografie obce
- výsadba stromovej aleje v novej ulici

7. 2 Rozpočet obce v rámci viacročného rozpočtovania

Prehľad plánovaného vývoja rozpočtu obce Starý Hrádok:

Ako ukazuje predchádzajúca tabuľka, obec Starý Hrádok v tomto roku hospodári s celkovým rozpočtom vo výške 138 553,00 €. Príjmovú časť rozpočtu tvorí najmä prenájom pozemkov, prenájom budov a priestorov, predaj výrobkov a tovarov, príjmy zo štátneho rozpočtu, výnosy z daní ako aj z kultúrno-spoločenských a športových aktivít.

Výdavková časť rozpočtu je plánovaná vo výške 138 553,00 €.

Rovnako ako v minulých rokoch aj v budúcich rokoch sa uvažuje s vyrovnaným rozpočtom.

7. 2. 1 Inštitúcie v správe obce

V obci Starý Hrádok je obecný úrad. Väšina inštitúcií zabezpečujúcich služby občanom je v okresnom meste Levice a v susednej obci v Mýtnych Ludanoch.

8. DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM

Ako bolo uvedené v úvodnej časti, základom pre vypracovanie Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Starý Hrádok bol Dotazníkový prieskum medzi obyvateľmi obce.

Celkový počet občanov, ktorí sa zapojili do dotazníkového prieskumu, bol počet 25, pričom prevládali ženy s priemerným vekom 50 rokov a so stredoškolským vzdelaním. Dotazník bol štruktúrovaný tak, aby v 32 otázkach identifikoval, zmapoval a tiež aj analyzoval názory, podnety a návrhy občanov na problémy, pozitíva, výzvy, ohrozenia a príležitosti rozvoja obce. Je potešiteľné, že väčšina respondentov sa vyjadrila pozitívne na otázku plánovania svojej budúcnosti so životom v obci Starý Hrádok. Kvalitu života v obci hodnotili respondenti tiež pozitívne, pričom najväčšie nedostatky videli najmä v chýbajúcej technickej infraštruktúre – kanalizácii a istí ke odpadových vôd, ako aj v nedostatkoch v oblasti občianskej vybavenosti. Mnohým chýba kultúrny dom a viac ubytovacích kapacít. Občanov trápi aj nedostatok možností kultúrneho vyžitia, klubu mladých, klubu dôchodcov. Nepáči sa im schátralosť budov a to, že nie je vybudovaný chodník popri hlavnej ceste. Respondenti by privítali väčšiu podporu podnikateľských aktivít v obci.

Medzi najväčšie prednosti zaradili atraktívnu polohu obce v blízkosti okresného mesta Levice, priemyselného parku, blízkosti kúpeľných miest. Oceňovali aj turistické atrakcie obce a jej okolia, v rozvoji ktorých videli významný potenciál do budúcnosti. Dôležitú funkciu priradili ochrane životného prostredia a vyzdvihovali ochranu zelene v obci a jej permanentné udržiavanie.

Vodovod v obci, jej plynofikácia, dostatok inžinierskych sietí, možnosť pracovných príležitostí v okolí a obecná knižnica - to boli pozitíva, ktoré respondenti vysoko hodnotili.

Rozvojový potenciál vidia obyvatelia obce Starého Hrádku najmä v získaní finančných prostriedkov na dobudovanie technickej infraštruktúry obce (kanalizácie a istí ke odpadových vôd a kompostárne), ako aj na výstavbu nových bytov. Privítali by aj väčšiu saturáciu služieb pre staršie vekové kategórie a mládež. Veľak občanov by privítala stredisko sociálnych služieb, ako aj klub mladých. Financie sú potrebné aj na vybudovanie chodníka popri hlavnej ceste a na zníženie hlučnosti, ktorú považujú občania za veľkú hrozbu z hľadiska bezpečnosti v obci a jej okolia, ale aj z hľadiska životného prostredia. Občania by privítali viac pracovných príležitostí priamo v obci a ako aj väčšiu podporu podnikateľských subjektov a ich aktivít. Za významnú hrozbu do budúcnosti rozvoja obce považujú rast nezamestnanosti spojenú

s odlivom mladých ľudí za prácou a za lepšími bytovými podmienkami. Niektorí respondenti upozornili na potrebu väčšej podpory vzdelávacích aktivít ako napr. kurzy v oblasti informačných technológií a jazykovej prípravy pre nezamestnaných. Za významný možno označiť fakt, že väčšina občanov zapojených do dotazníkového prieskumu sa chce aktívne zapojiť svojím podielom do života obce s cieľom zlepšenia života v nej.

9. ANALÝZA PROBLÉMOV

9.1 SWOT analýza obce Starý Hrádok – zhrnutie analýzy problémov

SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať a analyzovať hlavné faktory rozvoja a kúrových disparít a najvhodnejšie ciele, ktoré by využitovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy. Táto umožňuje zároveň eliminovať problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať.

Okrem analýzy stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza delí na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

SWOT analýza obce Starý Hrádok obsahuje vybrané relevantné výsledky dotazníkového prieskumu medzi obyvateľmi obce, ktoré boli v ďalšej etape doplnené o objektívne zistené faktory.

9.1.1 Územie

Ako sme sa zmienili v predchádzajúcich častiach, územie obce Starý Hrádok má rozlohu 656 ha je prevažne rovinné a nížinné. Obcou preteká potôčik Podlužianka, ktorého hladina občas kulminuje a spôsobuje zvýšenie povodňovej aktivity. Výhodná poloha obce so zreteľom na prírodné krásy ju predurčuje za lokalitu vhodnú pre rozvoj agroturizmu, vidieckej turistiky a služieb v tejto oblasti.

9.1.2 Ľudské zdroje

Obyvatelia územia, kde leží aj obec Starý Hrádok, sa venujú najmä odvetviám súvisiacim s poľnohospodárstvom, agroturistikou a rozvojom služieb. Aj keď obec Starý Hrádok je

z hľadiska potu obyvateľov malou obcou, jej ľudský potenciál umožní dobrý rozvoj týchto oblastí aj v budúcnosti. Zárukou toho je aj vekový a vzdelanostný potenciál, ako aj aktivity občanov, ktorá je na vysokej úrovni.

Vážnym ohrozením by mohol byť migračný pohyb obyvateľov z obce (ako aj z tejto lokality) v prípade slabšej saturácie ich pracovných a bytových potrieb. K zlepšeniu demografického profilu obce a celého územia a k zabezpečeniu stabilnejšej základne pre dlhodobý rast potu obyvateľov by prispelo zvýšenie pracovných príležitostí a ubytovacích kapacít najmä pre mladé rodiny.

9. 1. 3 Ekonomika a podnikateľské prostredie, zamestnanosť

Ekonomika obce Starý Hrádok je relatívne dobrá a s dobrými vývojovými vyhliadkami na budúce obdobie. Okrem profilácie občanov obce do rôznych hospodárskych oblastí, ktoré sú analyzované v predchádzajúcich častiach, obec výrazne rozvíja aj podnikateľské aktivity. Obyvatelia obce by radi videli väčšiu podporu práve podnikateľských aktivít. Tu je potrebné pripomenúť, že lokálne pracovné príležitosti v obci nie sú veľké. Väčšina obyvateľov dochádza za prácou do Levíc. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou. Napriek tomu je úroveň celkovej nezamestnanosti v obci pomerne nízka. V súčasnosti je v obci 12 nezamestnaných.

Občania obce sú zamestnaní najmä v agro sektore, v obchode, zdravotníctve, vo verejnej správe a vo verejných službách. Je tu aj veľa možností pre remeselníkov, stavebníkov, inštalatérov a murárov.

Podnikateľská obec je taktiež dosť aktívna. Miestni podnikatelia majú množstvo podnikateľských plánov, pričom mnohé z nich už začínajú aj realizovať. V časti 3.2 je analyzovaný súčasný stav podnikateľských aktivít v obci.

9. 1. 4 Technická infraštruktúra

Ako bolo spomenuté v predchádzajúcich častiach, nedostatok technickej infraštruktúry je veľkou slabinou obce Starý Hrádok. Preto sa aj rozvoj a ďalšie vízie a plány obce sústreďujú na odstránenie tohto nedostatku a jej dobudovanie. Najmä strednodobá vízia obce Starý Hrádok je zacielená na rozvoj a dobudovanie chýbajúcej kanalizácie.

Okrem toho sa predpokladá rekonštrukcia miestnych komunikácií, výsadba rýchle rastúcej zelene na ochranu cintorína. Plánuje sa vybudovanie kultúrno-spoločenského domu, ktorý obci veľmi chýba. V jeho priestoroch sa budú realizovať rôzne aktivity pre rôzne vekové kategórie, denný stacionár, záujmové aktivity, kurzy, školenia, tvorivé dielne, atď.

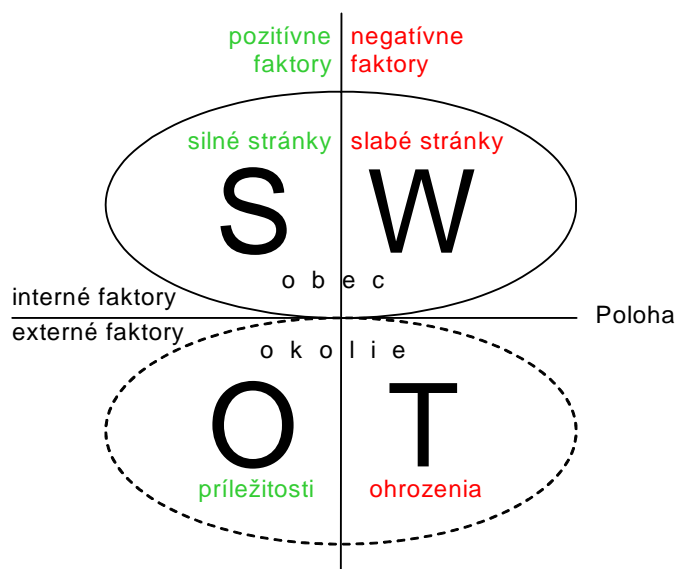
9. 1. 5 Životné prostredie

Ako ukazuje analýza v časti 5 tohto materiálu, stav životného prostredia obce sa z roka na rok vylepšuje. Obec vynaložila veľa úsilie a množstvo finančných prostriedkov na vybudovanie obecného parku a jeho zariadenie. Vytvoril sa tak priestor na trávenie vo voľnom priestore pre deti, mládež ale aj dospelých. Pri jeho údržbe obec využíva možnosti zamestnávania nezamestnaných občanov obce v súinnosti s ÚPSVaR Levice, ktorí v priebehu celého kalendárneho roka sa starajú a zveľávajú všetky verejné priestranstvá obce.

Vývoz TKO je zabezpečený na riadené skládky cez dodávateľa tejto služby SITA Slovensko a.s. Levice. Likvidáciu separovaného odpadu zabezpečuje spoločnosť zo Šároviec. Úroveň separovania na území obce dosahuje nižšiu úroveň, čo je zapríčinené najmä nedokonalým triedením odpadu. V oblasti ukladania biologického odpadu obec uvažuje o zriadení zberného dvora, kde by sa vybudovala kompostáreň. V obci nie je v súinnosti vybudovaná kanalizácia ani čistiarňa odpadových vôd. Tieto sa plánujú vybudovať do roku 2020 za spolufinancovania zo štrukturálnych fondov EÚ.

9. 2 Kúrové disparity a hlavné faktory rozvoja

Princíp SWOT analýzy dovoľuje identifikovať a následne analyzovať problémy týkajúce sa charakteristiky obce s ohľadom na ľudské zdroje, ekonomiku a podnikateľské prostredie, zamestnanosť, technickú infraštruktúru a životné prostredie a to nasledovne:

Analýza interného prostredia obce

Silné stránky (S)

- S1 poloha v blízkosti priemyselného parku
- S2 lokalita vhodná pre rozvoj agroturizmu a vidieckej turistiky
- S3 aktívny, koncepčný a zodpovedný prístup miestnej samosprávy k celkovému rozvoju obce
- S4 výhodná poloha so zreteľom na prírodné krásy a ich využitie
- S5 dobrý lokálny turistický potenciál

Slabé stránky (W)

- W1 slabá hospodárska základňa obce
- W2 nevybudovaná kanalizácia a čistíka odpadových vôd
- W3 chýbajúce pracovné príležitosti v obci
- W4 absencia kultúrno-spoločenského domu a občianskej vybavenosti pre starších občanov
- W5 nedostatočné služby a kultúrno-spoločenské aktivity v obci
- W6 chýbajúce ubytovacie kapacity
- W7 chýbajúca revitalizácia miestnych komunikácií

Analýza externého prostredia obce

Príležitosti (O)

- O1 výhodná poloha pri priemyselnom parku
- O2 očakávaný ekonomický rozvoj okresného mesta a samosprávneho kraja
- O3 dostatok vhodných plôch pre výstavbu nových bytových kapacít
- O4 dostupnosť širokého spektra vyššej vybavenosti v Leviciach
- O5 možnosť získania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, prípadne iných typov grantov na rozvojové projekty

Ohrozenia (T)

- T1 pokračujúci nepriaznivý demografický vývoj obce s nízkou natalitou
- T2 rast nezamestnanosti a nedostatok nových pracovných príležitostí v obci
- T3 obmedzené možnosti získania prostriedkov zo štrukturálnych fondov
- T4 postupný odliv mladých ľudí za lepšími pracovnými a bytovými podmienkami

SWOT analýza	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Výborná poloha obce v blízkosti priemyselného parku • Lokalita vhodná pre rozvoj vidieckeho turizmu, agroturistiky a rozvoja služieb • Dostatok inžinierskych sietí na stavbu nových bytov • Dobrá kvalita služieb obecného úradu • Možnosť zamestnania sa v blízkom okolí • Potenciál a ochota občanov participovať na aktivitách a zveľaďovaní obce • Plynofikácia a elektrifikácia obce • Udržiavanie zelene • Vhodné podmienky pre podnikanie v stavebníctve • Knižnica • Čisté a zdravé prírodné prostredie • Priaznivé klimatické podmienky pre rastlinnú a živočíšnu výrobu • Dobrá kvalita životného prostredia • Vhodné prírodné podmienky pre rozvoj prímestkej rekreácie, vidieckej turistiky a agroturistiky, wellness • Atraktívne prírodné, kultúrne a historické lokality v blízkom okolí – kamenné obydlia Brhlavce, Levický hrad, Vodný mlyn Bohunice, Kremnica, Banská Štiavnica – Poľná úvada. 	<ul style="list-style-type: none"> • Chýbajúca základná infraštruktúra obce – kanalizácia a čistírna odpadových vôd • Nedostatok služieb zamestnanosti • Slabé podmienky pre aktivity mladých ľudí a podnikateľov • Pretrvávajúci trend nízkej pôrodnosti • Pokračujúci trend znečisťovania životného prostredia obce a okolia • Zlý stav miestnych komunikácií • Absencia kultúrno-spoločenského domu • Nedostatočná občianska vybavenosť zdravotné stredisko, chodníky • Prítomnosť marginalizovanej skupiny obyvateľov v obci • Nedostatok bytov • Nedostatok obchodov a služieb • Absencia analógového rozvodu a možnosti napojenia sa na rýchly internet

<ul style="list-style-type: none"> • Dobrá dostupnosť atraktívnych turistických destinácií – Ostrihom, Štúrovo, Podhájska, Margita – Ilona, Budapešť • 	
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Aktívny prístup občanov k riešeniu rozvoja obce • Rozvoj nových foriem miestnej zamestnanosti • Oddychovo – relaxačné možnosti • Potenciál zlepšenia úrovne podnikateľských služieb, agroturistiky • Rozvoj služieb sociálnej starostlivosti vo vzťahu k starším občanom • Rozvoj podmienok pre aktivity mladých ľudí • Vytváranie podmienok pre vznik nových pracovných miest • Vytváranie podmienok pre výstavbu nových ubytovacích kapacít • Aktívna participácia občanov na plnení strategickej vízie a plánov rozvoja obce • Spolupráca občanov a obecného úradu • Využitie prostriedkov štrukturálnych fondov Európskej únie • Aktívna spolupráca obce so susednými obcami • Cezhraničná spolupráca a rozvoj aktivít v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • Pasivita a neochota občanov • Odchod mladých ľudí za lepšími pracovnými a bytovými podmienkami • Prehľbovanie nerovnováhy ponuky a dopytu na trhu práce • Nízka úroveň podpory podnikateľských aktivít a rozvoja podnikania v obci • Trend zvyšujúcej sa nezamestnanosti • Zvyšujúca sa hluková znečistenie životného prostredia obce a jej okolia • Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu strategického plánu obce • Zhoršujúci sa stav miestnych komunikácií • Nízke investície do budovania občianskej vybavenosti a infraštruktúry obce

STRATEGICKÁ AS - stratégia rozvoja obce Starý Hrádok

1. Vízia obce

Predmetom strategickej vízie je zodpovedanie otázky „ako by obec mala vyzerať v budúcnosti v strednodobom časovom horizonte 7-8 rokov“. Hlavnou víziou obce je vytvoriť priaznivé podmienky pre život všetkých obyvateľov obce Starý Hrádok s využitím všetkých dostupných možností a potenciálu. Rozvojová stratégia obce nadväzuje na priority rozvoja a analýzu základných problémov, očakávaní a požiadaviek obyvateľov obce.

Ako sme už upozornili v predchádzajúcej časti, vízia obce vyplynula aj z SWOT analýzy, pričom táto priamo obsahuje jednotlivé rozvojové ciele, ktoré odpovedajú na uvedenú otázku. V rámci aplikovanej metodiky predstavuje strategická vízia ekvivalent globálneho cieľa.

Stratégia rozvoja obce Starý Hrádok stavia predovšetkým na zhodnotení silných stránok a maximálnom využití príležitostí, vzhľadom k tomu, že všetky problémy a potenciálne ohrozenia nepovažujeme za mimoriadne kritické. Táto vízia zahŕňa predstavu občanov, vedenia obce a zástupcov relevantných skupín, ako by mala ich obec vyzerať v určenom časovom horizonte, na ktoré je pripravované PHSR, aké kritériá by mala plniť a o čo by malo byť jej poslaním. Ide zároveň aj o víziu obce tak, ako ju vidia jej občania v určenom časovom horizonte. Ich názory boli analyzované v dotazníkoch, na ktoré odpovedali pred vypracovaním plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Obec Starý Hrádok bude hospodársky prosperujúcim a atraktívnym územím s kompletnou technickou a sociálnou infraštruktúrou, kvalitnými podmienkami pre bývanie a širokou škálou možností kultúrneho, spoločenského a športového využitia. Bude územím s vybudovanou materiálo-technickou základňou pre potreby vidieckeho cestovného ruchu, ako aj so širokými možnosťami doplnkových aktivít CR.

2. Strategický cieľ obce Starý Hrádok

Keďže obec Starý Hrádok leží vo významnej oblasti turistických príležitostí, ktorá je zaujímavá aj z hľadiska historického a kultúrneho, jej prínos a význam je známy a je z toho vychádzať. Napriek nesporným prednostiam a doterajším pozitívam rozvoja obce je stále veľa aktivít a plánov na realizáciu s cieľom skvalitovania života občanov obce.

Strategickým cieľom obce Starý Hrádok je preto jej orientácia na rozvoj turisticko – hospodárskej funkcie. Súčasne sa bude úsilie sústreďovať na zachovanie a oživovanie tradičných hodnôt a koloritu vidieckeho prostredia.

Zvýši kvalitu života miestnych obyvateľov obce Starý Hrádok s využitím prírodných, kultúrnych a historických špecifik obce, prostredníctvom zlepšenia kvality infraštruktúry, ako aj celkový atraktívnosťou obce.

3. Špecifické oblasti rozvoja obce Starý Hrádok

Špecifickou strednodobou víziou obce Starý Hrádok je sústredenie pozornosti na rozvoj a dobudovanie chýbajúcej technickej infraštruktúry a obľúbenej vybavenosti obce. Tieto požiadavky vyplynuli jasne aj z realizovaného dotazníkového prieskumu u obyvateľov obce. Zlepšenie technickej infraštruktúry, skvalitnenie obľúbenej vybavenosti a dostupnosti služieb patrí medzi dôležité priority rozvoja obce. Plánuje sa preto vybudovanie chýbajúcej kanalizácie, čistiarne odpadových vôd a kultúrno-sportového domu. Medzi ďalšie špecifické oblasti rozvoja obce patrí rekonštrukcia miestnych komunikácií, výsadba ochrannej zelene na ochranu obecného cintorína, ktorý je na mierne vyvýšenom mieste, aby sa zabránilo náporom vetra a jeho devastácii. Živé oplotenia skrášlia obec a zároveň prispievajú k rozvoju životného prostredia.

Rekonštrukcia priestorov na park, ktorý bude slúžiť na kultúrne i športové aktivity, vybudovanie umelého svahu na sánkovanie pre deti, vybudovanie oddychových možností pre starších, to všetko patrí do špecifických plánovaných cieľov rozvoja obce v strednodobej časovej perspektíve.

V obci sa tiež plánuje využitie pozemkov na výstavbu bytov, aby prilákali mladé rodiny, vytvorili im podmienky na bývanie a omladili obyvateľstvo obce.

4. Aktuálny a finančný plán obce

4.1 Rozpracovanie opatrení podľa metodiky – v závislosti od implementácie opatrení

Aktuálny plán predstavuje súbor konkrétnych projektov, opatrení a aktivít smerujúcich k naplneniu nosnej vízie a rozvojových cieľov obce Starý Hrádok. Dodáva dlhodobej vízii žiaduci operatívny aspekt tým, že transformujú ciele stratégie do konkrétnych praktických krokov. Aktuálny plán sa preto týka kratšieho obdobia ako samotná stratégia. Jeho plánovací horizont je približne 3 – 5 rokov. V niektorých prípadoch sa pri aktuálnych plánoch uvažuje s neskorším začiatkom realizácie (projekty druhého sledu), po splnení istých nevyhnutných podmienok (napr. majetkové vysporiadanie, získanie investora a pod). Pre zvýšenie efektívnosti implementácie sa odporúča každoročne konkretizovať postup a úlohy pre jednotlivé aktivity.

Ak ný plán v tejto kapitole nie je podrobným realizačným projektom. Ako sú súčasťou dokumentu s dlhodobým plánovacím horizontom môže mať len charakter rámcového projektu – nemôže byť príliš podrobný, inak by sa rýchlo stal neaktuálnym.

Rámcové projekty, ktoré sú súčasťou tohto dokumentu, obsahujú:

- stručný popis daného projektu/aktivity
- odôvodnenie jeho prínosu pre obec a pre splnenie jedného alebo viacerých strategických cieľov (väzba na cieľ)
- určenie zodpovedného subjektu (garanta projektu) a spolupracujúcich subjektov
- približné obdobie realizácie
- definovanie potrebných krokov podmienujúcich realizáciu (len v prípade rozsiahlejších projektov)
- stanovenie spôsobu financovania, prípadne odhad nákladov (nie však presného rozpočtu a plánu financovania)
- indikátory úspešnosti (v podobe merateľných kvantitatívnych ukazovateľov - len ak nie je úplné posudzovanie splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom zmysle)

Ak ný plán nemá charakter „hotových návrhov“, ale reprezentuje istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačujú už strategická vízia. Ak ný plán definuje špecifické ciele – t.j. sú viazané na 3 vytypované prioritné oblasti – investície do základnej infraštruktúry (A), občianska vybavenosť (B), služby pre obyvateľov, rozvoj kultúry obce a život jej komunity (C). Prioritné oblasti budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja.

Prioritná oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Prioritná oblasť B – Občianska vybavenosť

Prioritná oblasť C - Služby pre obyvateľov, rozvoj kultúry obce a život jej komunity

Prioritná oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

A.1 vybudovanie kanalizačného systému

A.2 vybudovanie istoty odpadových vôd spoločnej pre mikroregión

A.3 rekonštrukcia miestnych komunikácií

A.4. výstavba kultúrno-spoločenského domu

A.5. rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci a jeho rozšírenie k novo vybudovaným obecným nájomným bytom

A.6. rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu

A.7. rozšírenie STL distribu nej siete plynovodu a verejného vodovodu k novo vybudovaným obecným nájomným bytom

Prioritná oblas B – Ob ianska vybavenos

B.1 vybudovanie zariadení ob ianskej vybavenosti - detské ihrisko, multifun ný športovo-relaxa ný areál

B.2 vybudovanie nových bytových kapacít

Prioritná oblas C – Služby pre obyvate ov, rozvoj kultúry obce a život jej komunity

C.1 vybudovanie podmienok pre aktivity starších ob anov a mladých udi

C.2 alší rozvoj a preh benie základnej turistickej infraštruktúry, vidieckej turistiky a agroturizmu a prezentácia tradícií s rozvojom interkomunitných výmenných aktivít v kultúrnej a spolo enskej oblasti

4. 2 Tabu ky špecifických cie ov – na základe ak ných plánov

Prioritná oblas A – Investície do základnej infraštruktúry

Od kvality lokálnej infraštruktúry závisí aj kvalita a komfort bývania obyvate ov obce. Jednou z hlavných priorít je dobudovanie kanalizácie. Po zlepšení stavu infraštruktúry možno o akáva aj zvýšenie atraktivity obce, ktoré by sa malo prejavi rozvojom turizmu.

A.1.1 Vybudovanie kanalizácie

Vybudovanie obecnej kanalizácie pod a projektovej dokumentácie predpokladá postupné napojenie všetkých domácností na kanaliza ný systém.

> Väzba na cie : A.1 dobudovanie kanaliza ného systému

> Garant: obec

> Financovanie: Environmentálny fond (program na podporu realizácie environmentálnych opatrení MŽP), obec, ERDF

> Obdobie realizácie: do roku 2020

A.2.1 Vybudovanie isti ky odpadových vôd

Jedným z prioritných projektov je aj vybudovanie istí ky odpadových vôd a kompostárne v záujme ekologického programu obce.

> Väzba na cie : A.2 vybudovanie istí ky odpadových vôd a kompostárne

> Garant: mikroregión

> Financovanie: Environmentálny fond (program na podporu realizácie

environmentálnych opatrení MŽP), obec, ERDF – istenie odpadových vôd v ostatných aglomeráciách do 2000 ekvivaletných obyvateľov)

> Obdobie realizácie: do roku 2020

A.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií

Projekt podľa s etapovou rekonštrukciou niektorých častí miestnej komunikácie – cesty III. triedy.

> Väzba na cie : A.3 zlepšenie kvality miestnych komunikácií a chodníkov

> Garant: obec

> Financovanie: EPFRV prostredníctvom Programu rozvoja vidieka SR (Opatrenie Iniciatíva LEADER) a EFRR (IROP).

> Obdobie realizácie: 2015 - 2017

A.4.1 Výstavba kultúrno-spoločenského domu

Cieľom projektového zámeru je výstavba obecného kultúrno-spoločenského domu

> Väzba na cie : A.4 Výstavba kultúrno-spoločenského domu

> Garant: obec

> Financovanie: Program rozvoja vidieka, LEADER

Oprávnené oblasti: rekonštrukcia objektov využívaných na kultúrno-spoločenské účely

> Obdobie realizácie: 2015-2017

Prioritná oblasť B – Občianska vybavenosť

Ako vyplynulo z dotazníkového prieskumu, obec Starý Hrádok potrebuje vybudovať /dobudovať zariadenia občianskej vybavenosti ako napr. detské ihrisko a športovo-relaxačný areál. Žiadaná a podporovaná je aj výsadba zelene a skrášľovanie obce. Z hľadiska saturovania potrieb občanov je dôležité sa sústrediť aj na vybudovanie nových bytových kapacít. Vybudovanie nových bytových kapacít pokladá obec za jednu z priorít a preto plánuje za to aj z výstavbou v roku 2015. Vzhľadom na finančnú a časovú náročnosť uvedených cieľov, ich realizácia sa plánuje až v ďalšom, dlhodobejšom časovom horizonte, pričom ide o druhotnú fázu po realizácii prioritnej oblasti A.

Prioritná oblasť C - Služby pre obyvateľov, rozvoj kultúry obce a život jej komunity
Z analýz vyplynulo, že je nevyhnutné postaviť kultúrno-spoločenský dom a podporiť záujem širšej verejnosti o dianie v obci rôznymi kultúrnymi a spoločenskými aktivitami.

K obohateniu spoločenského života by prispela aj intenzívnejšia spolupráca a výmenné styky s inými obcami a štátmi. Je tiež potrebné zohľadňovať špecifické potreby rôznych skupín obyvateľov z hľadiska veku (mládeže a dôchodcov) a zabezpečiť intenzifikáciu spoločenských kontaktov pre tieto skupiny. Okrem toho sa javí potrebné viac saturovať potreby a služby starším občanom obce, ako aj mladej generácii.

Vzhľadom k veľkosti kategórii obce a blízkosti mestských sídiel je trhový priestor pre vznik nových služieb obmedzený. Napriek tomu je však možné podporiť vznik nových prevádzok vytvorením priestorových podmienok, verejne prístupného internetu (C.1.1) a najmä turistickej infraštruktúry.

C.1. Udržiavanie kultúrnych a spoločenských aktivít v obci

Cieľom je rešpektovať potenciál takých kultúrohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy regiónu a integráciu kultúrohistorického povedomia nielen u občanov, ale aj u návštevníkov týchto podujatí. Ide o snahu ukázať, že obec skutočne žije rozvíjaním svojej kultúry, histórie a tradícií.

> Väzba na cieľ : B.1 Interkomunitné výmenné styky v kultúrnej a spoločenskej oblasti

> Garant: obec

> Financovanie: obec, ZMOS, MK SR, eurofondy

> Obdobie realizácie: 2014 – každoročne

C.2. Tradičné kultúrne podujatia a pestovanie miestnych zvyklostí

Realizácia rôznych aktivít počas celého roka s dôrazom na tradičné zvyklosti v obci počas jednotlivých období v roku.

Pravidelné akcie v roku:

- vítanie nového roku
- degustácia vín
- fašiangová obchôdzka
- veľkonočné tradície
- jarná cyklotúra
- MDD
- tvorivé prázdniny
- obecné slávnosti
- športový turnaj o pohár starostky obce v rámci cezhraničnej spolupráce
- splav Hrona
- jesenná cyklotúra
- vinobranie – družobné styky
- stretnutie s dôchodcami
- Mikuláš
- vianočný koncert v súčinnosti s miestnymi cirkvami
- rozlúčka so starým rokom
- > Väzba na cieľ : B.2 prezentácia tradícií
- > Garant: obec
- > Financovanie: obec, grantové projekty, MK SR, ÚV SR, ÚNSK, súkromné zdroje, eurofondy
- > Obdobie realizácie: 2014 – každoročná periodicita

4. 3 Plán financovania opatrení pod a jednotlivých rokov

Na základe rámcových projektov, pri ktorých sa uvažuje so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, budú následne pripravené detailné projekty so žiadosťami o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v zmysle požiadaviek riadiacich orgánov príslušných operačných programov (stanovených v programových doplnkoch operačných programov).

Návrhy projektov sú výsledkom konsenzu s predpokladanými nositeľmi (garantmi), ako aj subjektmi, ktoré budú na realizácii projektov spolupracovať.

Pri zostavovaní katalógu projektov boli uprednostnené projekty s najvyšším potenciálom efektívne naplniť stanovené ciele v zmysle princípu koncentrácie na priority. Z nich boli ako kľúčové projekty 1. sledu, ktoré budú mať po realizácii hlavný dopad na rozvoj obce, vybrané v zmysle predchádzajúcich tabuliek špecifických cieľov.

Možnosti a spôsob financovania týchto akčných plánov a špecifických cieľov analyzuje nasledovná kapitola.

IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

1. Zabezpečenie PHSR

1. 1 Finančné zabezpečenie PHSR – spôsoby financovania PHSR

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu.

Pre jednotlivé aktivity, opatrenia a projekty sú v kapitole Akčné plány definované subjekty, ktoré ich budú financovať, ako aj odhadované náklady (pokiaľ ich bolo možné špecifikovať). Vzhľadom k tomu, že v aktuálnej fáze nie je možné výšku nákladov presne určiť, bude finančná tabuľka vyplnená dodatočne (vo fáze rozpracovania daného projektu a príprave žiadosti o finančný príspevok).

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Starý Hrádok, budú v zásade pochádzať z troch zdrojov:

- verejné zdroje (obecný rozpočet, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie
- nadané zdroje

> Verejné zdroje

Ako ukázala analýza majetkovej a rozpočtovej situácie, zdroje obce neumožnia všetky investície. Dôležité bude preto získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spolupráca súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity (ak nepočítame automatické dofinancovanie príspevku zo štrukturálnych fondov). Väšina štátnych fondov bola zrušená; jediným fondom poskytujúcim aspoň limitovanú nenávratnú finančnú pomoc pre investičné projekty obcí je Štátny fond rozvoja bývania. Z neho môžu pri výstavbe obecných nájomných bytov podľa stanovených kritérií získať nenávratný finančný príspevok vo výške 20% nákladov a na prefinancovanie zvyšných 80% nákladov možno získať od ŠFRB úver na 30 rokov s úročením 1,0%. So zdrojmi tohto fondu uvažuje aj projekt E.2.1.

V minulom období zohrával dôležitú úlohu pri rozvoji environmentálnej infraštruktúry Štátny fond životného prostredia, pričom v súčasnosti bol opätovne vytvorený pod názvom Environmentálny fond.

> Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formu investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Investovanie súkromných prostriedkov do neziskových aktivít je u nás zatiaľ zriedkavé, rovnako ako v zahraničí často realizované investovanie na báze Joint Ventures – t.j. podniky so spoločným kapitálovým vkladom verejného subjektu (miestnej samosprávy) a súkromnej spoločnosti.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich uvažuje s príspevkami zo súkromných zdrojov, napríklad formou sponzorských príspevkov.

> Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. V prvom skrátanom programovacom období na roky 2004-2006 bola pomoc založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám,
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, najmä financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania,
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch,
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pomáha adaptovať a modernizovať rybolovný priemysel.

Pre zabezpečenie realizácie rozvojových projektov obce Starý Hrádok sa uvažuje s využitím zdrojov z fondu Environmentálny fond, ŠFRB, Program obnovy dediny, ROP, MP SR, MVRR SR, MŽP SR, EFRR, ERDF (projekty a aktivity), v menšej miere aj z ESF (aktivity realizované prostredníctvom ÚPSVaR).

Pri zámernej operácii štrukturálnych fondov je potrebné pamätať na to, že z nich je v prípade územia spadajúceho mimo bratislavského kraja možné pokryť maximálne 75% oprávnených nákladov (v prípade verejného sektora). Ďalších 20% je spolufinancovaných zo štátneho rozpočtu. Konečný prijímateľ je povinný znášať 5% z celkových oprávnených nákladov. V praxi však je potrebné z obecného rozpočtu financovať väčší podiel, keďže nie všetky náklady spadajú do kategórie oprávnených výdavkov. Z tohto dôvodu sa skutočný podiel spolufinancovania obce môže zvýšiť až na 20% i viac. Ak je konečným prijímateľom súkromná

firma, výška príspevku zo štrukturálnych fondov je nižšia a predstavuje maximálne 15% z celkových oprávnených nákladov. V tomto prípade sa na poskytovanie podpory vzťahujú pravidlá štátnej pomoci, ktoré určujú intenzitu štátnej pomoci diferencovane pre rôzne úseky (na základe Zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci).

Aby SR mohla efektívne finančne prostriedky zo štrukturálnych fondov v rokoch 2014 – 2020 bol vypracovaný Spoločný strategický rámec (SSR), ktorý je v rámci programového obdobia 2014 – 2020 základným strategickým dokumentom na úrovni Európskej únie a jeho zámerom je zabezpečiť integrované využitie fondov SSR, a to Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu, Kohézneho fondu, Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a Európskeho fondu pre námorné a rybné hospodárstvo pri plnení spoločných cieľov EÚ.

Východiskom pre vypracovanie Návrhu základných princípov na prípravu partnerskej dohody SR na programové obdobie 2014 – 2020 boli návrhy právnych predpisov EÚ k politike súdržnosti po roku 2013, návrhy právnych predpisov EÚ k politike rozvoja vidieka po roku 2013, návrhy právnych predpisov EÚ k politike rybného hospodárstva po roku 2013, stratégia Európa 2020, špecifické odporúčania Rady pre Slovenskú republiku na rok 2012, základné strategické a koncepcné dokumenty na úrovni EÚ a SR, ako aj skúsenosti SR zo súčasného programového obdobia.

Stratégia Európa 2020 obsahuje 7 hlavných iniciatív, v oblastiach ako sú inovácie, digitálne hospodárstvo, zamestnanosť, mládež, priemyselná politika, chudoba a efektívne využívanie prírodných zdrojov.

Európska komisia prijala Pozitívny dokument k partnerskej dohode SR na roky 2014 – 2020, ktorý zvýraznil nutnosť prepojiť obsah budúcej Partnerskej dohody s cieľmi strategického dokumentu Európa 2020. Novým prvkom na ktorom sa zakladá je koncentrácia fondov na obmedzené množstvo priorít s jasnými výsledkami. Národné zdroje nemajú slúžiť iba na spolufinancovanie investícií podporovaných z fondov EÚ, ale aj na financovanie doplnkových aktivít, ktoré nebudú fondy EÚ financovať.

V nadväznosti na stratégiu Európa 2020 a na jej naplnenie sa navrhlo 11 tematických cieľov, ktoré sú prioritne určené na financovanie v programovacom období 2014 – 2020:

- TC1: Posilnenie výskumu, technologického vývoja a inovácií
- TC2: Zlepšenie prístupu, využitia a kvality IKT
- TC3: Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP
- TC4: Podpora prechodu na nízko – uhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

- TC5: Podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík
- TC6: Ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov
- TC7: Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kúrových sieťových infraštruktúrach
- TC8: Podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily
- TC9: Podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe
- TC10: Investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania
- TC11: Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy

Obec Starý Hrádok uvažuje očerpaní finančných prostriedkov práve z uvedených operačných programov.

1.2 Personálne zabezpečenie PHSR – vytvorenie koordinovaných skupín zabezpečujúcich realizáciu plánov z PHSR v budúcnosti

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych projektov v podobe rámcových akčných plánov je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii. V ďalšej fáze je potrebné vytvoriť organizačnú štruktúru zabezpečujúcu realizáciu cieľov – zriadiť pracovnú skupinu pre implementáciu a delegovať na ňu túto úlohu. Pracovná skupina by mala vyvíjať inosť v úzkej väzbe na obecné zastupiteľstvo a na jeho odborné komisie. Podstatou jej inosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu.

Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých aktivít, opatrení, projektov je definovaná v kapitole Akčné plány. Každý projekt má stanoveného garanta (subjekt zodpovedný za realizáciu), prípadne aj spolupracujúce subjekty. To znamená, že úlohou pracovnej skupiny nebude priamo realizovať jednotlivé projekty, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že garantom väčšiny projektov je obec, možno predpokladať personálne prekryvanie iností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

2. Monitorovanie, vyhodnotenie a modifikácia PHSR

Pracovná skupina pre implementáciu by okrem úlohy „transformovať strategickú víziu a ciele na skutočnosť“ mala plniť aj monitorovaciu úlohu. Jej náplňou bude sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Na základe zistených skutočností je potrebné uskutočniť revíziu aktuálnosti strategických cieľov, čo môže viesť k ich prípadnému prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj katalóg projektov - úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Špeciálnym nástrojom pre uskutočňovanie monitoringu sú kvantitatívne indikátory úspešnosti projektu, ktoré pomôžu odpovedať na otázku „či sa darí dosahovať to, čo sme si stanovili, či postupujeme správnym smerom“.

Pracovná skupina pre implementáciu a monitoring by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili zmeny v pláne.

Odporúčaná zloženie pracovnej skupiny:

- starosta obce
- odborné komisie pri OZ
- podnikateľské subjekty
- zainteresovaní obyvatelia (ktorí deklarovali záujem participovať v skupine)
- predstavitelia subjektov spolupracujúcich na realizácii aktivít/projektov

Odporúčame tiež pre každý kalendárny rok, vo väzbe na zasadnutie pracovnej skupiny, pripraviť na báze akčných plánov aj operatívne plány, ktoré by podrobne definovali úlohy a kroky pri realizácii jednotlivých projektov v danom roku. To je obzvlášť vhodné v prípade viacerých projektov.

Po uplynutí 5 – 7 ročného plánovacieho horizontu sa odporúča vypracovanie nového strategického programového dokumentu (PRO). Potrebu rozsiahlejšej aktualizácie môže vyvolať závažnejšia zmena vonkajších podmienok. Ďalšie dôvody na aktualizáciu dokumentu prinesie nové programovacie obdobie pre roky 2014 - 2020. Na základe operačných programov nového programovacieho obdobia by sa mala preveriť kompatibilita akčných plánov s prioritami a opatreniami nových sektorových operačných programov, ako aj nové možnosti financovania projektov a tomu prispôbiť výber nových projektov.

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných regionálnych štruktúr – krajského samosprávneho orgánu a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry alebo súkromných agentúr, stabilizácia pracovných skupín a ich doplnenie o nových účastníkov.

3. Opatrenia a aktivity

3.1. Podpora propagácie a prezentácie územia

Efektívne propagovať obec pre návštevníkov, zabezpečiť kvalitnú a úinnú prezentáciu daností územia a vytvorenie kompletného informačného systému.

Aktivity:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia prvkov priestorovej orientácie
- vydanie publikácie o obci Starý Hrádok

4. Skvalitnenie a dobudovanie infraštruktúry v obci

4.1. Vybudovania a rekonštrukcia technickej a environmentálnej infraštruktúry

Aktivity:

- vybudovanie kanalizačnej siete v obci
- rekonštrukcia miestnych chodníkov
- rekonštrukcia miestnych komunikácií
- zlepšenie systému separovaného zberu odpadu
- riešenie systému odvodu prívalovej dažďovej vody

4.2. Rozvoj sociálnej infraštruktúry, vybavenosti a služieb

Modernizácia a budovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry z dôrazom na zvýšenie kvality a efektivity ich služieb. Modernizácia a budovanie sociálnej infraštruktúry z dôrazom na zvýšenia kvality a efektivity ich služieb.

Aktivity:

- úprava a zvečadenie miestneho cintorína
- vybudovanie kultúrno-spoločenského domu

-vybudovanie obecných nájomných bytov

-úprava a skrášlenie verejných priestranstiev v obci – drobná architektúra

5. AK NÝ PLÁN

Aktivita, projekt	Zodpovedná osoba, inštitúcia	asový harmonogram	Finan ná Náro nos	Možné zdroje	Monitorovacie ukazovatele
Revitalizácia miestnych chodníkov	Obec Starý Hrádok	2015-2020	20 000,00 €	MP SR Národný plán rozvoja vidieka 2014-2020	m zrekonštruovaných miestnych chodníkov
Revitalizácia miestnych komunikácií	Obec Starý Hrádok	2015-2020	647 768,00 €	MP SR Národný plán rozvoja vidieka 2014-2020	m zrekonštruovaných miestnych komunikácií
Vybudovanie kanaliza nej siete v obci	ZVaK a.s.	2015-2020	1 500 000,00 €	ZVaK a.s. Obec Starý Hrádok	km vybudovanie kanalizácie, po et pripojených domácností
Rozšírenie verejného vodovodu v obci Starý Hrádok	ZVaK a.s.	2014	40 000,00 €	ZVaK a.s.	bm vybudovaného verejného vodovodu
Rozšírenie STL distribu ného plynovodu k RD	Obec Starý Hrádok	2014	7 000,00 €	Obec Starý Hrádok	bm vybudovanej plynovodnej siete
Revitalizácia verejných priestranstiev	Obec Starý Hrádok	2015-2020	380 269,00 €	MP SR Národný plán rozvoja vidieka 2014-2020	m ² upravenej a zrevitalizovanej plochy, po et vytvorených oddychových miest
Vybudovanie ONB	Obec Starý Hrádok	2015-2020	686 500,00 €	MVRR SR ŠFRB Obec Starý Hrádok	Po et vybudovaných nájomných bytov
Vypracovanie projektov pre ONB a infraštruktúry	Obec Starý Hrádok	2015	16 600,00 €	Program obnovy dediny Obec Starý Hrádok	po et vypracovaných projektov
Likvidácia nedovolených skládok odpadov v obci Starý Hrádok	Obec Starý Hrádok	2014-2015	30 000,00 €	Environmentálny fond	po et zlikvidovaných skládok

Vysporiadanie majetkovoprávných vzťahov pozemkov na výstavbu ONB	Obec Starý Hrádok	2014-2015	10 000,00 €	Program obnovy dediny	
Zlepšenie energetickej hodnoty budovy Obecného úradu	Obec Starý Hrádok	2014	12 000,00 €	Environmentálny fond	celková úspora nákladov na energiách
Úprava areálu cintorína	Obec Starý Hrádok	2015	6 000,00 €	Program obnovy dediny Obec Starý Hrádok	
Vybudovanie systému odvodu dažďovej vody	Obec Starý Hrádok	2014-2018	50 000,00 €	MP SR Národný plán rozvoja vidieka 2014-2020	m vybudovaných rigolov a odvodovacích kanálov
Vybudovanie futbalového ihriska	Obec Starý Hrádok	2014-2018	4 000,00 €	Obec Starý Hrádok Z fondu premiéra SR	novovo vybudované trávnaté futbalové ihrisko
Vybudovanie pamätníka padlým v 1. a 2. svetovej vojne	Obec Starý Hrádok	2014-2015	1 500,00 €	MV SR Obec Starý Hrádok	zrevitalizovaná a upravená plocha pred miestnym kostolom
Sociálna infraštruktúra – vzdelávanie cez kurzy	Obec Starý Hrádok	2015-2020	1000000,00€	MPSVaR SR Obec Starý Hrádok	po et rekvalifikovaných nezamestnaných, marginalizovaných občanov
Vybudovanie zberného dvoru, kompostárne	Obec Starý Hrádok	2014-2020	30 000,00 €	MŽP SR Envirofond Obec Starý Hrádok	po et užívateľov zozbieraného odpadu

ZOZNAM POUŽITÉJ LITERATÚRY:

1. Prieskumy a rozbor k ÚDP obce Starý Hrádok 2009
2. ÚPN obce Starý Hrádok 2012
3. Štatistický úrad SR Bratislava
4. www.regiontekov.sk
5. www.orsr.sk
6. www.zrsr.sk
7. Zákon SNR . 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a jeho novelizácie (. 453/2001)
8. Zákon NR SR . 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a VÚC
9. Zákon NR SR . 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch)
10. Zákon . 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Vyhodnotenie projektu

„Prázdniny, na ktoré sa nezabudne,,

